

**ARHETIP, METAMORFOZĂ ȘI GNOZĂ ÎN BASMUL ROMÂNESC /
ARCHETYP, METHAMORPHOSIS AND GNOSIS IN ROMANIAN TALES**

dr. Petru Adrian DANCIU
Centrul de Cercetare a Imaginarului „Speculum”
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Abstract: *The article proposes a phenomenological view on the negative consequences, following the interaction with the sacred. If in the Judeo-Christian space, the supreme form of demonic attack is represented by the possession, in the Romanian folk tale it is replaced by the curse. The curse in the popular sphere is the direct formula of hatred projected on the victim who undergoes the actual transformation into a wild animal or a hybrid, zoomorphism radically changing its way of being. Relations with the relatives are broken down as soon as the metamorphosis is possessed by the archetypes. Bad metamorphosis remains the fairy tale variant for demonic possession.*

Keywords: *metamorphosis; folk tale; formula of hatred; archetypes; zoomorphism*

Bibliografie

- APULEIUS, Lucius, *Metamorfoze sau măgarul de aur*. Traducere din limba latină și note de I. Teodorescu. Ediție nouă, revăzută și reîntregită de Ion Acsan. Introducere de Eugen Cizek. București, Editura Univers, 1996.
- BAUMGARTEN, Cristian, *Apuleius între apologia religiei romane și discreditarea cultului creștin*, în „Studia universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Chatolica”, vol. LVII, nr. 1-2/ 2012, pp. 21-38.
- CANIANU, Mihail, *Studii și culegeri de folclor*. Ediție îngrijită de Al. Dobre și Mihail M. Robea. Cuvânt înainte de Dan Horia Mizilu. Studiu introductiv de Al. Dobre. Glosar, indicele subiecților anchețați și bibliografie de Mihail M. Robea, București, Editura Minerva, 1999.
- CREANGĂ, Ion, *Povești, povestiri, amintiri*. București, Editura Unicart, 2008.
- DRAM, Constantin, *Eroul – mereu dinspre centru către o margine a lumii sale*, în „Acta Iassyensia Comparationis”, nr. 5/ 2007, pp. 101-106.
- GORRY, Jean-Michel, *Pierre Barré et les prolongements chinonais de l'affaire des possédées de Loudun*, în „Mémoires de l'Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Touraine”, tome 23, 2010, pp. 243-256.
- ISPIRESCU, Petre, *Basmele românilor*, vol. 1, București, Curtea Veche Publishing, 2010.
- JUNG, C. G., *Opere complete. Dinamica inconștientului*, vol. 8. Traducere din limba germană de Viorica Nișcov, București, Editura Trei, 2013.
- JUNG, C. G., *Opere complete. Aion. Contribuții la simbolistica sinelui*, vol. 9. Traducere din limba germană de Daniela Ștefănescu. Cuvânt înainte de Vasile Dem. Zamfirescu, București, Editura Trei, 2003.

- PALADIE, *Istoria lausiacă. Lavasaicon*. Traducere, introducere și note de pr.prof.dr. Dumitru Stăniloae, București, Editura Institutului de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2007.
- POP-RETEGANUL, Ion, *Basmele românilor*, vol. III. București, Curtea Veche Publishing, 2010.
- SOREA, Lect. Univ. Daniela, *Basmele ca reprezentări ale procesului de individualizare*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, vol. 5, tom 1, Editura Universității „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, 2004, pp. 157-161.
- STĂNCESCU, Dumitru, *Basmele românilor*, vol. II, București, Curtea Veche Publishing, 2010.
- SCHROEDER, Theodore, *Witchcraft and the Erotic Life*, în „The Journal Of Nervous And Mental Disease”, vol. 72, December, 1930, pp. 640-651.
- ȘERB, Ioan, *Frumosul românesc în concepția și viziunea poporului*. Ediție îngrijită și comentarii de Ioan Șerb și Florica Șerb. Prefață de Dan Grigorescu, București, Editura Eminescu, 1977.
- WESTERINK, Herman, *Demonic possession and the historical construction of melancholy and hysteria*, în „History of Psychiatry”, vol. 25(3)/ 2014, pp. 335-349.